

Warszawa, 15. 02. 2017 r.

Prof. dr hab. Grzegorz Rydlewski
Wydział Nauk Politycznych
i Studiów Międzynarodowych
Instytut Nauk Politycznych
Uniwersytetu Warszawskiego
00-927 Warszawa, ul. Nowy Świat 67

Opinia
w przedmiocie spełniania przez przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe
oraz inne osiągnięcia dr Katarzyny Brataniec kryteriów określonych dla
postępowania habilitacyjnego w ustawie o stopniach naukowych i tytule
naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki

1. Podstawa działania

Niniejsza opinia została przygotowana na podstawie decyzji Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 4 października 2016 r., o której niżej podpisany został poinformowany pismem Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 7 listopada 2017 r. Podstawą formalną niniejszej opinii są kryteria i procedury określone w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 882), w tym szczególnie w art. 16 ww. ustawy. W recenzji uwzględniono kryteria oceny określone przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego w rozporządzeniu z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. z 2011 r. Nr 196, poz. 1165).

Postępowanie toczy się w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce.

Przedmiotem opinii jest w szczególności, wskazane przez Habilitantkę jako osiągnięcie naukowe w postępowaniu habilitacyjnym (w rozumieniu art. 16 ust. 2 ustawy), opublikowane opracowanie monograficzne pt. *Stosunki władzy w islamie na przykładzie Egiptu, Maroka i Arabii Saudyjskiej*, wydawca: Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2016, 312 stron, wyd., ISBN 978-83-65208-37-8. Opinia uwzględnia także pozostały dorobek naukowo-badawczy, aktywność we współpracy międzynarodowej, dorobek dydaktyczny i

popularyzatorski dr Katarzyny Brataniec, które zostały przedstawione w dokumentacji załączonej do zlecenia napisania tej recenzji.

2. Opinia na temat sylwetki naukowej Habilitantki i Jej dorobku naukowego, dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz aktywności we współpracy międzynarodowej

Sylwetka naukowa

Dr Katarzyna Brataniec jest magistrem socjologii i filozofii. W 1998 r. uzyskała tytuł magistra w zakresie filozofii, zaś w 2000 r., po ukończeniu studiów w Instytucie Socjologii, w zakresie socjologii – w obu przypadkach w Uniwersytecie Jagiellońskim. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie socjologii uzyskała w 2008 r. na Wydziale Filozoficznym UJ na podstawie rozprawy pt. *Zachód i świat arabski: konfrontacja czy pokojowe współistnienie? Społeczno-kulturowe uwarunkowania wzajemnych relacji*, przygotowanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Hieronima Kubiaka, recenzowanej przez prof. dr. hab. Jerzego Wiatra, prof. dr. hab. Janusza Daneckiego oraz prof. dr. hab. Krzysztofa Fryszackiego.

W latach późniejszych Habilitantka kontynuowała z dużą konsekwencją swoje badania dotyczące różnych aspektów życia społecznego i politycznego w świecie państw arabskich. W nasilającym się stopniu uwzględniała w tych badaniach wątki dotyczące relacji między polityką, państwami i religią.

Dorobek naukowy

Analiza dorobku naukowego Habilitantki w okresie od uzyskania stopnia doktora do wystąpienia z wnioskiem w sprawie przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego prowadzi do sformułowania następujących konkluzji.

Po pierwsze: przedstawione do oceny publikacje rodzą potrzebę rozstrzygnięcia ich usytuowania w systematyce badań naukowych. Nie jest to łatwe, gdyż zainteresowania badawcze Habilitantki i – co też ważne – sposób realizowania tych zainteresowań mają charakter interdyscyplinarny. Można nieraz odnieść wrażenie, że bliżej im do socjologii i nauki o stosunkach etnicznych i kulturowych niż do klasycznych ujęć właściwych naukom o polityce. Ostatecznie, po lekturze przedstawionych prac, przychylam się do oceny, że dorobek Habilitantki ma także charakter politologiczny i stwarza wystarczające podstawy w postępowaniu dotyczącym nauk o polityce. Istotne znaczenie dla takiej oceny miało zestawienie głównych problemów badawczych wskazanych przez kandydatkę do stopnia

doktora habilitowanego w autoreferacie, w którym podkreśliła swoje dążenia w zakresie: rekonstrukcji stosunków władzy w badanych krajach oraz analizy stosunków politycznych, społecznych i międzycywilizacyjnych Zachodu i świata islamu, przemian struktur władzy na Bliskim Wschodzie zwłaszcza po Arabskiej Wiośnie, relacji między organizacjami pozarządowymi a państwem, problematyki partii politycznych i ich szczególnych funkcji w państwach bliskowschodnich.

Po drugie: wykaz publikacji Habilitantki jest, uwzględniając upływ czasu od doktoratu, ilościowo dość skromny. W dorobku Habilitantki po doktoracie znajduje się – jeśli nie liczyć pracy przedłożonej jako osiągnięcie dla potrzeb postępowania – tylko jedna książka, rozwijająca treści rozprawy doktorskiej, która została opublikowana w 2009 r. Nie ma innych publikacji zwartych. To bez wątpienia mankament sylwetki kandydatki do stopnia doktora habilitowanego. W dorobku Habilitantki po doktoracie znajduje się ponadto 18 artykułów naukowych. Są to artykuły opublikowane w recenzowanych czasopismach naukowych (w przeważającej liczbie były to periodyki punktowane). W zestawieniu znajdują się tylko trzy publikacje w języku angielskim (z tego dwie zostały wydane poza Polską).

Po trzecie: najpoważniejsze prace w dorobku publikacyjnym Habilitantki, które nie zostały zaliczone do osiągnięcia naukowego na potrzeby postępowania habilitacyjnego, dotyczą najczęściej kwestii integralnie związanych z Jej głównymi zainteresowaniami badawczymi dotyczącymi różnych aspektów politycznych, społecznych i religijnych świata arabskiego. Można w tym przypadku mówić o specjalizacji naukowej.

Po czwarte: z przesłanej dokumentacji nie wynika, czy publikacje Habilitantki w okresie po uzyskaniu doktoratu zostały dostrzeżone w środowisku naukowym (niezrozumiały jest brak informacji na temat cytowań w sytuacji, gdy samodzielnie podjęte przez niżej podpisanego próby weryfikacji w dostępnych bazach stanu rzeczy w tym zakresie wskazują na występowanie takich cytowań!) oraz informacji na temat zgromadzonej liczby punktów w ramach punktacji ministerialnej.

Po piąte: publikacje Habilitantki powstałe po uzyskaniu stopnia doktora łącznie stanowią zauważalny wkład w naukowe poznanie problemów społeczno-politycznych regionu państw arabskich. Mają one walory poznawcze i wykraczają poza prezentację i opis. Widać w nich wątki analityczne i próby porządkowania badanej przestrzeni, w tym budowania swoich własnych kwalifikacji zjawisk i procesów, a także wartościowania zachodzących zdarzeń.

Dorobek w dziedzinie badań naukowych i naukowych kontaktów międzynarodowych

Kandydatka do stopnia doktora habilitowanego legitymuje się działalnością w zakresie badań naukowych i kontaktów zagranicznych. Z analizy przedstawionych materiałów wynika, że Habilitantka prowadziła w okresie podlegającym ocenie badania naukowe w ramach sformalizowanej działalności statutowej swojej jednostki akademickiej. Zauważyć też należy dwie wizyty naukowe w Egipcie w ramach współpracy z Uniwersytetem Kairskim, źródłowe wywiady z działaczami politycznymi i aktywistkami ruchów na rzecz kobiet w Egipcie oraz wizytę studyjną na Uniwersytecie Hebrajskim (która zaowocowała nawiązaniem kontaktów z Polską badaczy z tej uczelni). W przedłożonej dokumentacji nie ma potwierdzenia udziału Habilitantki po uzyskaniu stopnia doktora w badaniach realizowanych w ramach konkursów.

Kandydatka podlegająca ocenie brała udział w kilkunastu konferencjach naukowych (najczęściej wygłaszając referaty). Przeważają jednak zdecydowanie konferencje w ośrodkach naukowych w Krakowie. Tylko w jednym przypadku była to konferencja w Londynie, na której wygłosiła referat. Uwzględniając nośność podejmowanej problematyki ten fragment aktywności należy ocenić jako skromny.

Dorobek dydaktyczny

Dr Katarzyna Brataniec jest nauczycielem akademickim. Od 2005 r. jest zatrudniona w Krakowskiej Akademii im. A. Frycza-Modrzejewskiego, od 2008 r. na stanowisku adiunkta na Wydziale Psychologii i Nauk Humanistycznych.

Na podstawie przedłożonych dokumentów należy stwierdzić, że Habilitanta jest dydaktykiem akademickim i bierze udział przede wszystkim w nauczaniu przedmiotów z socjologii i antropologii kulturowej. W pakiecie przedmiotów dydaktycznych znajdują się też takie, które dotyczą materii politologicznej, powiązanej z głównymi zainteresowaniami badawczymi (dotyczy to w pierwszej kolejności przedmiotu: stosunki międzynarodowe na Bliskim i Dalekim Wschodzie). Przedłożona dokumentacja nie zawiera informacji o ocenach tych zajęć w ramach procedur ewaluacyjnych.

Przedstawiona dokumentacja zawiera informację na temat wypromowania przez Habilitantkę ponad 100 licencjatów i 16 magistrów.

W dokumentacji jest informacja na temat pełnienia przez osobę recenzowaną obowiązków promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim.

Dorobek w działalności popularyzatorskiej

Dr Katarzyna Brataniec była aktywna w popularyzowaniu wiedzy na tematy, którymi zajmuje się naukowo, m.in. poprzez publikacje w wydawnictwach społeczno-politycznych oraz w ramach wykładów otwartych.

Inne

Z nadesłanej dokumentacji nie wynika, żeby Habilitantka: uczestniczyła w przygotowywaniu i redakcyjnym opracowywaniu periodyków naukowych, brała udział w pracach stowarzyszeń naukowych, za swoją pracę naukową oraz działalność organizacyjną była wyróżniona nagrodami.

Podsumowując uwagi i oceny szczegółowe zawarte w tym fragmencie opinii, stwierdzam, że – w granicach wyznaczonych przez wskazane powyżej ograniczenia – Habilitantka w okresie po otrzymaniu stopnia doktora nauk humanistycznych wykazała się wystarczającą dla potrzeb niniejszego postępowania aktywnością naukową, publikacyjną i dydaktyczną w ramach nauk o polityce i nauk pokrewnych. Stwierdzam, że w tym zakresie na podstawowym poziomie spełnione zostały wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym.

3. Opinia szczegółowa na temat przedstawionego do oceny osiągnięcia naukowego

Wskazane we wniosku osiągnięcie naukowe w postępowaniu habilitacyjnym, które nosi tytuł *Stosunki władzy w islamie na przykładzie Egiptu, Maroka i Arabii Saudyjskiej*, zostało zawarte w monograficznej publikacji przywołanej we wcześniejszej części tej recenzji.

Publikacja została zrecenzowana w ramach procesu wydawniczego przez osoby mające stopnie naukowe i tytuł naukowy profesora w zakresie socjologii i socjologii kultury, narodu i stosunków etnicznych.

Publikacja spełnia pod względem merytorycznym oraz formalnym wymogi opracowania naukowego.

Wybór tematu badawczego z poznawczego punktu widzenia zasługuje na uznanie. Zagadnienie podjęte w recenzowanym opracowaniu kryje w sobie wiele ważnych problemów badawczych, jest też istotne w kontekście procesów zachodzących we współczesnym świecie, w tym procesów politycznych. Jest to więc obszar tematyczny istotny dla nauk o polityce.

W sposób bezpośredni tematyka opracowania wpisuje się w problematykę wskazaną w tytule osiągnięcia naukowego. W recenzowanej książce przedstawiono określone w jej tytule zagadnienia w sposób oryginalny i dobrze udokumentowany. Samo sformułowanie tytułu książki wydaje się nieco dyskusyjne. W opracowaniu nie chodzi bowiem o stosunki władzy w islamie jako niejednorodnej religii, czy szerzej niejednorodnej politycznie, teologicznie i normatywnie koncepcji doktrynalnej, ale o stosunki władzy w państwach islamskich. A to, nawet przy wszystkich znanych okolicznościach, które powodują współzależność i nakładanie się obu tych perspektyw, nie jest jednak tym samym.

Zaliczona do osiągnięcia naukowego publikacja składa się ze wstępu, czterech rozdziałów, zakończenia, aneksu, bibliografii i indeksów. Praca jest wewnętrznie zrównoważona.

Wartościowy jest merytoryczny, wstęp do opracowania. Jest on w pewnym stopniu wzorcowy, z punktu widzenia oczekiwań stawianym temu fragmentowi rozważań. Zarysowano przestrzeń badawczą, dostrzeżono różnice w obrębie państw arabskich, podjęto próbę zidentyfikowania pojęcia „muzułmańska kultura polityczna”, dokonano uzasadnienia wyboru państw do analizy (zauważając, że państwa te reprezentują różne modele władzy i różne ścieżki zmian w ramach tych modeli), przedstawiono cel rozważań oraz hipotezy badawcze i szczegółowe pytania badawcze, wybrano i uzasadniono metodykę badań, podjęto próbę wyjaśnienia podstawowych pojęć. To przykład dobrej „roboty naukowej”, który pokazuje zdolności Autorki do określania i uzasadniania kierunków badań.

Nie znaczy to, że wstęp do pracy wyczerpuje oczekiwania. Dwie kwestie zasługiwały, jak sądzę, na bardziej jednoznaczne przedstawienie. Po pierwsze – kluczowa dla całej pracy kategoria „stosunki władzy”. W tej sprawie Autorka daje ogólny zarys sposobu rozumienia wspomnianej kategorii (a precyzyjnie pojęcia „władza”, zob. str. 31), dostrzega też tożsamość funkcjonalną i instytucjonalną tej kategorii, ale w zbyt ograniczonym stopniu przygotowuje narzędzia dla zakreslenia granic swoich późniejszych badań, dotyczy to szczególnie ujęcia strukturalno-instytucjonalnego. Po drugie – zbyt mało dowiadujemy się ze wstępu w jakim zakresie i na jakich warunkach wybór przykładu Egiptu, Maroka i Arabii Saudyjskiej uzasadnia uogólnienia dla tez dotyczących islamu jako całości. Zauważyć przecież trzeba (i robi to sama Autorka), że wszystkie trzy wybrane państwa, w przeciwieństwie do licznych innych, zachowały względną integralność i stabilność struktur państwa. Ponadto dyskusyjna wydaje się propozycja antycypacji już we wstępnej fazie rozważań końcowych wyników podjętej w dalszych częściach pracy analizy (zob. m.in. str. 36). Można odnieść wrażenie, że

już w tym miejscu mamy próbę przedstawienia tezy końcowej (właśnie tezy, nie zaś hipotezy).

Kolejne rozdziały przynoszą bogatą faktograficznie dawkę w dużym stopniu uporządkowanej wiedzy (właśnie wiedzy, a nie tylko informacji). W rozdziale pierwszym dotyczy to podstaw doktrynalnych i tradycji struktur władzy w państwie muzułmańskim. W rozdziale drugim – treści i specyfiki muzułmańskiej kultury politycznej, chociaż można mieć wątpliwość, czy najlepszym zabiegiem było pomieszczenie w tym rozdziale treści dotyczących świadomości i instytucji. Osobiście uważam, że nie. W rozdziale trzecim – procesu kształtowania społeczeństwa obywatelskiego w państwach muzułmańskich, w tym ograniczeń i specyfiki tego procesu w ujęciu treściowym i instytucjonalnym. W rozdziale czwartym – porządku wyznaczającego relacje w omawianej kulturze i społecznościach arabskich w rodzinie, co jest istotne i uzasadnione w pracy, z uwagi na intensywność przenikania się na gruncie tradycji islamskiej wszystkich sfer życia społecznego.

Zakończenie, objętościowo skromne, sprawia wrażenie, że Habilitanta już wcześniej wypowiedziała swoje najważniejsze uwagi. W perspektywie politologicznej znajdują się jednak w tym fragmencie pracy wartościowe konstatacje dotyczące: obnażenia przez wydarzenia znane pod nazwą Arabskiej Wiosny słabości legitymizacji państwa w krajach arabskich; zróżnicowania zjawisk kryzysowych w poszczególnych państwach; kłopotów wynikających z braku struktur, które zastąpiłyby ład reżymów autorytarnych; roli religii w sferze legitymizacji władzy w państwie.

Silną stroną pracy jest dostrzeżenie zróżnicowania relacji państwo-religia w perspektywie zmian na tle odmienności tradycji i doktryny islamu sunnickiego i szyickiego, a także szerzej ukazanie roli religii w omawianych kwestiach. Praca przynosi istotne potwierdzenie tez dotyczących korelacji między treścią politycznych postaw i rozwiązań oraz teologicznie ukształtowaną muzułmańską myślą polityczną. W interesujący sposób identyfikuje się w pracy odrębne przypadki związków przyczynowych i instrumentalizacji religii.

Niezależnie od powyższych uwag wydaje się uzasadnione i niezbędne zauważenie w ramach recenzji, że w treści publikacji daje o sobie znać deficyt klasycznych ujęć dotyczących ustroju polityczno-konstytucyjnego badanych państw i szerzej państw o tradycji islamskiej. Więcej w tej książce dowiadujemy się o społeczeństwie niż o strukturach i granicach władzy państwowej. Konstrukcja merytoryczna pracy jest zawsze wyborem autora. W analizowanym przypadku Habilitantka uznała, że rozważania instytucjonalne są mniej ważne od poszukiwania prawidłowości funkcjonalnych. To można przyjąć, biorąc pod uwagę

specyfikę omawianych państw, w tym specyfikę konstytucji tych państw. Recenzent przyzwyczajony do klasycznej analizy ustroju konstytucyjnego państwa będzie miał jednak w tej sprawie wątpliwości na tle uniwersalnego rozumienia pojęcia „stosunki władzy”. W sposób naturalny będzie też oczekiwać wyraźniej kwalifikacji ustroju systemu władzy w poszczególnych państwach. W moim przypadku te oczekiwania nie zostały w wystarczającym stopniu zaspokojone. Zauważyć należy, że w całej książce w istocie nie podjęty jest temat konstytucji. Dotyczy to tekstu głównego, aneksu i indeksu przedmiotowego (nie ma tu nawet takiego hasła!). Status konstytucji w omawianych państwach jest tu pewnym uzasadnieniem, ale nie wydaje się żeby, nie było w tych sprawach miejsca na merytoryczną analizę.

Raz jeszcze trzeba powtórzyć wątpliwość w sprawie możliwości uogólnienia sytuacji w ramach wybranych przypadków i odniesienia ich (a tak sugeruje tytuł pracy) do całego świata islamskiego.

Wśród wątków, które przewijają się w całym opracowaniu, a które uznaję za wartościowe odrębnie chcę odnotować uwagi dotyczące sytuacji kobiety w świecie arabskim.

W bibliografii zamieszczone w książce odnaleźć można liczne publikacje zagraniczne i krajowe. Niezrozumiałe jest jednak pominięcie w pracy o ambicjach monografii dość dużej liczby publikacji krajowych, szczególnie dotyczących podstawowej w opracowaniu kwestii rozwiązań ustrojowych. Przykładowo wskazać można na brak takich pozycji jak: A. Adamczyk, *Prawny model jedności państwa i religii w islamie sunnickim*, Wrocław 2002; H. A. Jamsheer, *Reforma władzy i społeczeństwa w arabsko-muzułmańskiej myśli politycznej wieków XIX i XX*, Łódź 2008; *Islam a terroryzm*, red. A. Parzymies, Warszawa 2015; K. Kłujso, *System konstytucyjny Egiptu*, Warszawa 2009; R. Krawczyk, *Islam jako system społeczno-gospodarczy*, Warszawa 2013; A.-C. Larroque, *Geopolityka fundamentalizmów muzułmańskich*, Warszawa 2015; M. Lipska-Toumi, *Wprowadzenie do ustroju i prawa państw arabskich*, Lublin 2015; G. Małachowski, *System konstytucyjny Arabii Saudyjskiej*, Warszawa 2011; *Porewolucyjny Egipt. Wybrane aspekty społeczno-polityczne*, red. P. Niziński, M. Lipa, Kraków 2014; A. Syliwoniuk, *Więzi społeczne w kulturze politycznej: przypadek Maroka na tle innych państw arabskich*, Warszawa 2015; *Władza na muzułmańskim Bliskim Wschodzie. Wybrane aspekty*, red. J. Zdanowski, Warszawa 2013; J. Zdanowski, A. Mrozek-Dumanowska, *Islam a globalizacja*, Warszawa 2011; J. Zdanowski, *Współczesne muzułmańska myśl społeczno-polityczna. Nurt Braci Muzułmanów*, Warszawa 2009. Dość skromnie uwzględniono publikację takich uznanych polskich badaczy jak: Józef Bielawski (dziwi m.in. pominięcie pozycji pt.: *Islam*, Warszawa 1980; *Islam, religia państwa i prawa*, Warszawa 1973) i Janusz Danecki (brak np.: *Podstawowe wiadomości o islamie*, tom

2, Warszawa 2006; *Polityczne funkcje islamu*, Warszawa 1991). Rozważania zmierzające do zbudowania twierdzeń z zakresu kwalifikacji relacji między religią i polityką bez wątpienia mogły być bardziej uniwersalne przez zestawienie ich z ustaleniami badawczymi zawartymi w takich książkach jak: G. Corn, *Religia i polityka w XXI w.*, Warszawa 2007; M. Marczevska-Rytko, *Religia i polityka w globalizującym się świecie*, Lublin 2010; *Religia i polityka, Zarys problematyki*, red. P. Burgoński, M. Gierycz, Warszawa 2014; *Sacrum i Profanum. Religia i polityka w świecie*, red. R. Inglehart, P. Norris, Kraków 2006.

Książka jest uporządkowana wewnętrznie pod względem formalnym. Jest napisana w sposób przejrzysty. Język pracy i opracowanie techniczne nie nasuwają większych uwag krytycznych. Zdarzają się jednak błędy, takie jak np. nieuzasadniony skrót tytułu publikacji Fred Halliday, *Islam i mit konfrontacji. Religia i polityka na Bliskim Wschodzie* (2002), która jest przywołana pt. *Islam i mit konfrontacji*.

W mojej ocenie recenzowana publikacja, wskazana jako osiągnięcie naukowe, wyczerpuje znamiona opracowania stanowiącego na wymaganym przez ustawę poziomie wkładu do rozwoju nauk o polityce. Decyduje o tym przede wszystkim oryginalne i wartościowe przedstawienie problemów stosunków władzy w wybranych państwach w ujęciu procesowym, na rozległym tle kulturowym, społecznym i religijnym. Propozycja przedstawiona przez Habilitantkę zawiera istotne próby analizy uwarunkowań (przede wszystkim historycznych i kulturowych), treści (przede wszystkim funkcjonalnych) i konsekwencji społecznych omówionych stosunków władzy, a także kreśli ważne projekcje dotyczące dalszego modyfikowania tych stosunków.

Podsumowując uwagi szczegółowe zawarte w tej części opinii, stwierdzam, że publikacja przedstawiona jako osiągnięcie naukowe spełnia w wystarczającym stopniu kryteria oceny projektu badawczego i odpowiada podstawowym wymaganiom stawianym w postępowaniu habilitacyjnym.

4. Ocena końcowa

Po rozważeniu wszystkich przedstawionych wyżej okoliczności, stwierdzam, że:

- Habilitantka w okresie po otrzymaniu stopnia doktora nauk humanistycznych wykazała się na podstawowym poziomie istotną aktywnością naukową, publikacyjną i dydaktyczną w ramach tematyki wchodzącej w skład nauk o polityce, przy zauważalnym deficycie aktywności w zakresie publikacji zwartych;

- przedstawione przez Habilitantkę osiągnięcie badawcze stanowi wymagany przez ustawę wkład w rozwój nauk o polityce, polegający w szczególności na przedstawieniu społeczno-kulturowych uwarunkowań oraz kontekstów stanu i procesu zmian w stosunkach władzy w Egipcie, Maroku i Arabii Saudyjskiej.

Biorąc powyższe pod uwagę, wniosek w sprawie nadania doktor Katarzynie Brataniec stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w zakresie nauk o polityce oceniam jako merytorycznie uzasadniony w świetle wymagań ustawowych i zasługujący na poparcie.

Grzegorz Rydlewski

